

Co to jest krew

Krew płynna tkanka, składająca się z krwinek czerwonych, krwinek białych, płytek krwi i osocza (plazmy).

Krew spełnia wiele ważnych funkcji w organizmie człowieka:

krwinki czerwone - są odpowiedzialne za transport tlenu do wszystkich komórek organizmu. Dzięki czerwonym krwinkom oddychamy! Odnawiają się!

krwinki białe - są odpowiedzialne za obronę organizmu przed infekcjami. Odnawiają się!

płytki krwi - odpowiadają za zatrzymanie krwawienia. Odnawiają się!

osocze (plazma) - do 55% objętości krwi. Osocze zawiera białka (albuminę, czynniki krzepnięcia, białka odpornościowe), odpowiedzialne jest za transport wody i substancji odżywczych do komórek, a także odprowadzanie produktów przemiany materii do wątroby, nerek i płuc. Odnawia się!

Funkcje krwi:

1. Funkcja transportowa:

- o krew dostarcza tkankom tlen (bierze udział w oddychaniu), w składniki energetyczne, mineralne, witaminy, hormony,
- o oczyszcza organizm - pobiera zbędne produkty przemiany materii, np. CO₂, mocznik i przenosi do płuc i innych narządów wydalających jak nerki, skóra,
- o spełnia funkcje termostatyczne - przenosi ciepło z miejsc gdzie się go wytwarza najczęściej np. wątroba, mięśnie do skóry, gdzie produkcja jest mniejsza niż utrata,

2. Funkcja ochronna i obronna - rozpoznawanie i niszczenie szkodliwych i obcych dla ustroju czynników (wirusów, bakterii),

3. Funkcja homeostatyczna - utrzymywanie stałego środowiska wewnętrznego (stałość fizykochemiczna) - jest to warunek prawidłowego funkcjonowania organizmu.

Cechy krwi ludzkiej:

Jedną z cech krwi ludzkiej jest jej zróżnicowanie serologiczne - człowiek ma jedną z czterech grup krwi. Może to być grupa A, B, AB, lub 0.

Oprócz grupy krwi układu AB0 człowiek może posiadać na swych krwinkach antygen Rh D (85% ogółu ludności) - wtedy taką krew określa się jako Rh dodatnią. Pozostałe 15% ludzi nie ma tego antygeny. Taką krew określa się jako Rh ujemną.

Grupę krwi układu AB0 i Rh oznacza się u każdego potencjalnego biorcy (pacjenta) po to, by chory otrzymał do przetoczenia zgodną grupowo krew lub osocze.

Honorowi krwiodawcy

Naszymi bezpośrednimi, gorąco oczekiwanymi współpracownikami, którzy bezinteresownie przyczyniają się do zaopatrzenia ludzi chorych w krew są

HONOROWI KRWIODAWCY

Dzięki postępom wiedzy medycznej, powstają coraz większe możliwości ratowania życia ludzkiego przy pomocy przetaczania krwi i wytworzonych z niej składników. Dlatego potrzeba wielu ludzi dobrej woli,

HONOROWYCH DAWCÓW KRWI

dzięki, którym mogą być pokrywane stale wzrastające potrzeby szpitali na krew lub poszczególne składniki.

Dawcą może zostać każdy zdrowy człowiek w wieku od 18 – 65 lat

Wystarczy zgłosić się do Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa, jego Oddziału Terenowego lub na AKCJĘ POBIERANIA KRWI ORGANIZOWANĄ PRZEZ NASZ KLUB W SULEJÓWKU z dowodem osobistym lub innym dokumentem ze zdjęciem.

Tam z pobranej próbki krwi, wykonuje się wstępne badania na podstawie których, łącznie z badaniem lekarskim ustala się czy kandydat na dawcę jest zdrowy, a tym samym czy może bez szkody dla siebie oddawać krew. Jednorazowo pobiera się 450 ml krwi. Oddanie takiej ilości krwi nie jest szkodliwe dla zdrowia. Krwiodawca powinien jednak wiedzieć, że przerwa między kolejnymi pobraniami krwi nie może być krótsza niż 8 tygodni w przypadku mężczyzn i 12 tygodni w przypadku kobiet. Do oddania krwi nie należy zgłaszać się na czczo, wskazany jest lekki, możliwie beztłuszczowy posiłek. Tuż przed oddaniem dawca lub kandydat na dawcę może otrzymać kawę lub herbatę; a po oddaniu krwi, ekwiwalent o wartości 4500 kcal.

Sam zabieg pobrania krwi, który wykonuje fachowy pracownik służby krwi trwa kilka minut i jest niemal bezbolesny.

HONOROWEMU DAWCY KRWI

przysługuje w dniu oddania krwi płatne zwolnienie z pracy oraz zwrot kosztów podróży. Dowodem oddania krwi jest odpowiednie zaświadczenie dla zakładu pracy oraz legitymacja Honorowego Dawcy Krwi, w której wpisuje się każde oddanie krwi lub osocza.

Tytuł

Zasłużonego Honorowego Dawcy Krwi

przysługuje dawcy:

- mężczyźnie, który oddał co najmniej 6 litrów krwi
- kobiecie, która oddała co najmniej 5 litrów krwi

i uprawnia do:

korzystania poza kolejnością z ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej i aptek.

Kwalifikacja dawcy

Dawca do oddania krwi jest kwalifikowany na podstawie:

1. Wyników badań laboratoryjnych - z palca lub żyły łokciowej dawcy pobiera się próbkę krwi w celu oznaczenia poziomu hemoglobiny, podstawowego parametru krwi, którego wartość jest brana pod uwagę podczas kwalifikowania do oddania krwi.

2. Badania lekarskiego -

po uzyskaniu wyniku badania i wypełnieniu kwestionariusza dawca jest badany przez lekarza. Lekarz w trakcie badania zwraca szczególną uwagę na:

- układ naczyń żylnych
- budowę i ciężar ciała
- stan skóry, jamy ustnej i węzłów chłonnych
- temperaturę ciała, tętno i ciśnienie tętnicze krwi.

Ponadto w gabinecie lekarskim następuje sprawdzenie wypełnionego kwestionariusza oraz wyników wstępnych badań laboratoryjnych. Lekarz informuje o rodzaju zabiegu sposobie i metodzie jego przeprowadzenia oraz ewentualnych następstwach dla stanu zdrowia, Ponadto przekazywane są informacje o rodzaju badań i testach laboratoryjnych wykonywanych z pobranej krwi. Na podstawie badania lekarskiego, wyników badań i wywiadu medycznego kandydat na dawcę jest kwalifikowany do zabiegu pobrania krwi lub jej składników. W przypadku stwierdzenia przeciwwskazania do oddawania krwi lekarz podejmuje decyzję o dyskwalifikacji czasowej lub stałej. Przeciwwskazaniem do oddawania krwi są między innymi:

- choroby układów: krążenia, oddechowego, pokarmowego, moczowego, nerwowego
- choroby krwi i układu krwiotwórczego
- choroby skóry
- ostre i przewlekłe choroby zakaźne
- przebycie w ciągu ostatnich 6 miesięcy zabiegów operacyjnych (w tym przekłucia różnych części ciała, tatuaż),
- przyjmowanie większości leków, środków odurzających, oraz uzależnienie od alkoholu.

Krwiodawstwo

Pobieranie krwi pełnej.

Po zakwalifikowaniu przez lekarza przyszły dawca otrzymuje kawę i następnie przygotowuje się do pobrania krwi. Przed pobraniem krwi sprawdzana jest raz jeszcze tożsamość dawcy oraz rodzaj donacji do jakiej dawca został zakwalifikowany przez lekarza. Najczęstszym rodzajem donacji jest pobranie krwi pełnej. Standardowo pobiera się około 450 mililitrów krwi. Zabieg pobierania trwa zwykle kilka minut. Obecnie krew pełną można pobierać od kobiet nie częściej niż 4 razy do roku, od mężczyzn nie częściej niż 6 razy do roku, a minimalna przerwa między donacjami nie może być krótsza niż 8 tygodni. Każdy dawca podczas donacji może zrezygnować z oddawania krwi, a po oddaniu krwi może przekazać informację, że krew którą oddał nie nadaje się do przetoczenia. W trakcie zabiegu i po jego zakończeniu dawca pozostaje pod opieką przeszkolonego personelu medycznego, który określa czy stan ogólny dawcy pozwala na opuszczenie placówki służby krwi po oddaniu krwi. Na zakończenie dawcy otrzymują ekwiwalent o wartości 4500 kcal. Na mocy obowiązujących w naszym kraju przepisów osoba, która oddała krew w danym

dniu może być w tym samym dniu zwolniona z obowiązku zawodowych czy nauki w szkole.

Pobieranie osocza.

Oprócz pobierania krwi pełnej można pobierać osocze lub tylko poszczególne rodzaje komórek krwi; płytki, krwinki białe. Do przeprowadzenia tego typu zabiegów wykorzystuje się specjalne urządzenia zwane separatorami osocзовymi i separatorami komórkowymi. Pobranie osocza przy użyciu separatora osoczewego polega na rozdzieleniu pobranej wstępnie krwi pełnej na część komórkową i osocзовą. Część komórkowa zwracana jest do żyły dawcy. Zwykle pobiera się ok. 600 ml osocza podczas zabiegu. W związku z tym, że ponad 90% osocza składa się z wody, na zakończenie zabiegu wyrównawczo przetacza się dawcy roztwór soli fizjologicznej. Specyfika zabiegu wpływa na jego czas, który wynosi zwykle ok. 30 min.

Regionalne Centra Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa posiadają także urządzenia zwane separatorami komórkowymi, które pozwalają na pobranie tzw. Koncentratów wybranych komórek krwi. W tym przypadku zestaw do pobierania podłączony jest do układu krwionośnego dawcy zwykle za pomocą dwóch wkłuc dożylnych. Z jednego wkłucia pobierana krew, trafia systemem drenów do zestawu pojemników umieszczonych w separatorze, który dokonuje rozdziału krwi na składniki. Drugim wkłuciem krew pozbawiona tylko określonego składnika powraca do krwioobiegu dawcy. Określonym składnikiem krwi który uzyskuje się w trakcie zabiegu są zwykle płytki krwi (trombocyty), rzadziej krwinki białe (leukocyty). Niewątpliwie zaletą tego typu urządzenia jest fakt, że np. koncentrat krwinek płytkowych pobrany za pomocą separatora komórkowego od jednego dawcy odpowiada jakościowo koncentratom płytkowym uzyskanym metodą konwencjonalną z krwi 6 dawców. Separator komórkowy i osoczewy można wykorzystać także w określonych przypadkach do przeprowadzenia zabiegów leczniczych u chorych. Pobiera się wówczas niepożądany składnik lub składniki krwi w celu usunięcia ich z krwioobiegu.

Dzięki separatorom komórkowym można pobrać także komórki macierzyste krwi obwodowej wykorzystywane następnie do przeszczepu szpiku.

Separatorów komórkowych można również używać do pobierania dwóch jednostek koncentratu krwinek czerwonych. Zestaw urządzenia podłączony jest do układu krwionośnego dawcy za pomocą jednego wkłucia dożylnego. Aparat pracuje cyklicznie. W fazie pobierania krew trafia do zestawu separatora. Jest rozdzielana na składniki. W fazie zwrotu krwinki czerwone gromadzone są w pojemniku kolekcyjnym a pozostałe elementy krwi powracają do krwiodawcy tą samą drogą, którą zostały pobrane. Zabieg trwa około 30 minut. Jego zaletą jest możliwość pobrania podwójnej porcji krwinek czerwonych od krwiodawców o specjalnie dobranych układach antygenów erytrocytów.

Ulga podatkowa za oddaną krew

Podatnik, który odda honorowo krew, może skorzystać ze specjalnej ulgi podatkowej. Może od dochodu odliczyć ekwiwalent za każdy litr oddanej krwi.

Ulga podatkowa z tytułu honorowego oddawania krwi obowiązuje od początku 2007r. Jest odliczana od dochodu.

Dochód pomniejsza się o wartość ekwiwalentu za oddaną krew. Aby z niej skorzystać, podatnik oprócz oddania krwi w danym roku, musi osiągnąć dochód (przychód w przypadku podatników opłacających ryczałt od przychodów ewidencjonowanych).

Odliczenia limitowane

Każdy, kto odda krew honorowo, czyli bez wynagrodzenia, może skorzystać z ulgi w PIT.

Jednak ulga ta jest limitowana i to podwójnie.

Z jednej strony odliczenia dokonuje się do wysokości ekwiwalentu pieniężnego za pobraną krew. Wystarczy pomnożyć ilość oddanej krwi przez wysokość przysługującego ekwiwalentu. Z drugiej, ulgę na krew odlicza się w ramach przekazywanej darowizny i odliczanie podatkowe z tego tytułu może wynieść nie więcej niż kwota stanowiąca 6 proc. dochodu podatnika. Oznacza to, że jeśli kwota stanowiąca 6 proc. dochodu jest niższa niż kwota przysługującego ekwiwalentu za krew podatnik ulgi nie odliczy.

Jednocześnie zmniejsza się podstawa opodatkowania. W konsekwencji podatnik zmniejsza swój podatek w rozliczeniu rocznym.

Jeżeli podatnik, który nie odpłatnie odda krew, przekazał w danym roku również darowiznę, na inne cele, np. kult religijnego, to musi on pamiętać, że limit 6% dotyczy wszystkich darowizn.

130 zł wynosi ekwiwalent za każdy litr oddanej krwi bądź osocza, który można odliczyć w PIT.

Przechodząc do obliczeń, mężczyźni za oddaną krew będą mogli w zeznaniu PIT odliczyć od dochodu 351zł (możliwość 6 donacji rocznie po 450ml; 2,7litra x 130zł = 351zł).

A kobiety 234zł (możliwość 4 donacji rocznie po 450ml; 1,8 litra x 130zł = 234zł).

Korzystając z ulgi na krew, do zeznania trzeba dołączyć załącznik PIT/0. Załącznik ten jest niezbędny do wykazania kwoty odliczanej w ramach ulgi na krew.

Trzeba w nim też podać dane obdarowanego. W przypadku ulgi na krew będzie to stacja krwiodawstwa, w której podatnik oddał krew.

Odpowiednie zaświadczenia może otrzymać honorowy dawca krwi w rejestracji dawców RCKiK lub oddziału terenowego

NARODOWE CENTRUM KRWI

NCK- 1717 /133/AG/09

Warszawa, 21 grudnia 2009 r.

Dyrektorzy
Regionalnych Centrów
Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa
/wg rozdzielnika/

Szanowni Państwo,

W związku z licznymi zapytaniami kierowanymi do Narodowego Centrum Krwi dotyczącymi interpretacji przepisu art. 26 ust.1 pkt. 9 lit. c ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. *o podatku dochodowym od osób fizycznych*, pozwalającego na odliczenie darowizny przekazanej przez honorowych dawców krwi na cele krwiodawstwa, Narodowe Centrum Krwi przekazuje w załączeniu opinię Ministerstwa Finansów w przedmiotowej sprawie.

Z poważaniem,

DYREKTOR
Narodowego Centrum Krwi

Agnieszka Beniuk-Patola

Otrzymują:

1. RCKiK w Białymstoku
2. RCKiK w Bydgoszczy
3. RCKiK w Gdańsku
4. RCKiK w Kaliszu
5. RCKiK w Katowicach
6. RCKiK w Kielcach
7. RCKiK w Krakowie
8. RCKiK w Lublinie
9. RCKiK w Łodzi

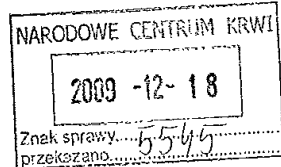

MINISTERSTWO FINANSÓW
Departament Podatków Dochodowych

Znak: DD3/066/107/CRS/09/1116

P. A. Galle
18.12.2009
DYREKTOR
Narodowego Centrum Kwi
Agnieszka Beniuk-Patola

Warszawa, dnia 15 grudnia 2009 r.

Pani
Agnieszka Beniuk-Patola
Dyrektor
Narodowego Centrum Kwi
ul. Stawki 2
00-193 Warszawa

Odpowiadając na wystąpienie z dnia 1 grudnia 2009 r., Nr NCK-1611/122/AG/2009, w sprawie sposobu ustalania wartości darowizny przekazanej na cele krwiodawstwa, Ministerstwo Finansów uprzejmie informuje.

Stosownie do postanowień art. 26 ust. 1 pkt 9 lit.c ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2000 r. Nr 14, poz. 176 ze zm.), odliczeniu podlegają darowizny przekazane na cele krwiodawstwa realizowanego przez honorowych dawców krwi zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o publicznej służbie krwi (Dz. U. Nr 106, poz. 681 ze zm.), w wysokości ekwiwalentu pieniężnego za pobraną krew określonego przepisami wydanymi na podstawie art. 11 ust. 2 ustawy o publicznej służbie krwi.

Przedmiotem darowizny na cele krwiodawstwa może być zatem oddana bezpłatnie krew, jak również osocze lub inne składniki krwi. Tak należy bowiem rozumieć pojęcie darowizny na cele krwiodawstwa realizowanego przez honorowych dawców krwi, zgodnie z art. 6 ustawy o publicznej służbie krwi.

Odrębną kwestią jest natomiast ustalenie wartości darowizny przekazanej na cele krwiodawstwa. W tym zakresie ustawodawca wskazał, że przy ustalaniu wartości darowizny przekazanej na cele krwiodawstwa – niezależnie od przedmiotu darowizny – podatnik stosuje zawsze przelicznik odpowiadający wysokości ekwiwalentu pieniężnego za pobraną krew, określonego przepisami wydanymi na podstawie art. 11 ust. 2 ustawy o publicznej służbie krwi.

Tym przepisem jest § 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2004 r. w sprawie określenia rzadkich grup krwi, rodzajów osocza i surowic diagnostycznych wymagających przed pobraniem krwi zabiegu uodpornienia dawcy lub innych zabiegów oraz wysokości ekwiwalentu pieniężnego za pobraną krew i związane z tym zabiegi (Dz. U. Nr 263, poz. 2625 ze zm.), który stanowi, że dawcom krwi rzadkich grup przysługuje ekwiwalent pieniężny w wysokości 130 zł za 1 litr pobranej krwi.

MINISTERSTWO FINANSÓW

Adres
ul. Świętokrzyska 12
00-916 Warszawa

Telefon
+ 48 22 694 47 77

Fax
+48 22 694 47 78

Na tej podstawie, osoby, które oddają honorowo krew lub jej składniki (np. osocze, płytki krwi), obliczają kwotę przysługującej im ulgi stosując ekwiwalent pieniężny w wysokości 130 zł.

Wprowadzenie dla potrzeb omawianego odliczenia jednej stawki ekwiwalentu pieniężnego, niezależnie od przedmiotu darowizny na cele krwiodawstwa było podyktowane brakiem przepisów, które określałyby wartość wszystkich rodzajów krwi oraz poszczególnych jej składników. Z kolei wprowadzenie unormowań w pełni uwzględniających postanowienia rozporządzenia Ministra Zdrowia byłoby niekorzystne dla podatników. W praktyce oznaczałoby bowiem, że z przedmiotowego odliczenia skorzystaliby wyłącznie dawcy krwi rzadkich grup oraz dawcy, którzy zostali poddani zabiegowi uodpornienia lub innym zabiegom przed pobraniem krwi w celu uzyskania surowic diagnostycznych lub osocza. W konsekwencji krąg podatników uprawnionych do odliczenia zostałby drastycznie ograniczony. Niewątpliwie byłoby to sprzeczne z celem wprowadzenia przedmiotowego odliczenia, jakim jest zwiększenie zainteresowania podatników honorowym dawstwem krwi.

ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu
Podatków Dochodowych
Marta Kwaśniewska